

adventní

Střela

Ročník II., číslo 2

Milí čtenáři,

právě se vám dostává do rukou druhé číslo naší Střely. Pracoval na ní nový tým redaktorů, který najdete na zadní straně našeho časopisu. V tomto čísle jsme se zaměřili na folklórní aktivity obce, kterých se mnozí z vás také zúčastňujete, dále na činnosti, jimiž naše škola žije. Můžete tak nahlédnout na to, jak si letošní šestáci užili adaptační pobyt, jak jsme zmapovali ulice naší obce, a to nejen při sběru, a jak se naše škola chystá na nadcházející Vánoce. Zároveň vám děkujeme, že jste se vyjádřili v naší malé anketě, jejíž výsledky jsme pro vás také připravili. A vám, kterým čas do Vánoc utíká pomalu, jsme chtěli zábavní stránkou zkrátit čas.

Budeme rádi, když prostřednictvím našeho časopisu, nahlédnete do činností i jiných tříd. Zároveň vás jím chceme pobídnout k tomu, abyste měli oči otevřené a dávali nám na redakční adresu frantovam@zsonves.cz (do předmětu vždy uveďte námět do Střely) vědět, co se kde událo a o čem bychom se ve Střele měli zmínit.

Příští číslo vyjde brzy zjara a my vám do té doby přejeme krásný zimní čas, který přináší tolik příjemných činností.

Příjemné čtení přeje Markéta Frantová

Vitajte k nám na hody....

Hody jsou pro naši obec velká kulturní událost, která má u nás bohatou tradici. Poslední týden v září (kolem 28.září) se podle patrona obce sv. Václava konají „Svatováclavské hody“. Hodům předchází náročná příprava, o kterou se stará hlavně chasa – což je mladá svobodná mládež, která se schází dlouho dopředu a nacvičuje hodové písničky a tance, vyrábí růžičky a chystá si kroje. Ty se oblékají pro zvláštní příležitost, a to hody právě jsou, a my na nich můžeme obdivovat nádherné a velmi pracné výšivky. Člověk v něm prezentuje obec.

Lidé jedenkrát za rok odhodí své každodenní starosti a slaví. Hody začínají v pátek, kdy chlapi z chasy staví máju, kterou děvčata ozdobily růžičkami a pentlemi. Než se taková mája postaví, musí vládnout souhra všech chlapů. Děvčata mezitím tančí a zpívají. K hodům patří víno, slivovice, koláčky a různé občerstvení, zpěv a veselí.

V sobotu se sejde chasa a za doprovodu muziky si dojde pro stárka a ten pro svou stárku (někdy je to i přes celou dědinu). Pak se všichni místní i přespolní lidé s hodovou chasou vydají ke kinu, kde stárek požádá starostu o právo a povolení hodů. Starosta po chvíli váhání, proslovů a upozornění hody povolí. Dát svolení k hodovému veselí není jen tak. Za pomoci nějaké osoby úřední seznámí všechny, jak se chovat a co se stane, když nebude dodrženo, co oznámil. Po povolení následuje požehnání pana faráře, dále následuje tanec, kdy stárka vyzve starostu a stárek jeho ženu. Po tomto společném tanci s právem se pak všichni odeberou na lidový dům, kde se koná bohatý kulturní program. Vystupují zde děti z MŠ, Pomněnka, chasa, pěvecké sbory (Denice, Krasavci) a folklorní soubor Novoveštan. Po tomto kulturním programu následuje hodová zábava, kde hraje lidová a cimbálová muzika. Tato zábava trvá někdy až do ranních hodin. Stárek je mládenec, který drží hody a sjednává pořádek. Neděle je pak zasvěcená a věnovaná hodové mši svaté v místním kostele za přítomnosti stárka a stárky ve slavnostních krojích, chasy a místní mládeže. Také odpoledne jsou hodové dozvuky.

Hody milé hody už jsem dohadoval....

Jan Pavlas

Stavění máje je dlouholetá tradice, která se opakuje každý rok koncem září. Mája se kácí na Antoníčku z blatnické strany, a to vždy týden před hody. Po shození stromu se ořežou trčící větve, co se nepolámaly při pádu, zkrátí se konec a uřeže špička, která se pak nadstavuje. Po shození a ořezání se strom vytáhne z lesa ven a naloží se na vlečku, pořádně se upevní a do vlečky se nahází boří, co se ořezalo ze stromu. Po naložení boří se vyjíždí směrem k Nové Vsi. Po příjezdu se mája ručně odnese na určené místo, kde se položí na připravené podklady a vypodloží tak, aby byla rovná. Po vyrovnání se začíná strouhat kůra pořízy (nástroj na strhávání kůry a dřeva ve tvaru). Vše se dělá ručně.

Až se kůra ostrouhá, nechá se mája 3 a ž4 dny stát a pak se znovu přestrouhává lýko, které zůstalo na stromu a zhnědlo. Při tom se zrovna nadstavuje špička, která se napojuje lany ze silonu (dřív se napojovalo pomocí rozřezané trubky na půl a poté sešrubované dohromady). Po ostrouhaní se začne mája přebušovat smirkovým papírem, aby na máji nezůstaly otřepy a záseky. Den před stavěním se mája před případnými „zloději“, kteří by pak mohli požadovat výkupné, hlídá až do odvozu ke stavění.

Stavění máje probíhá už několik let stejným způsobem. Mája se přiveze k jámě. Spodek máje se položí na zem a špička se nechá na podkladu. Jakmile se strom položí, začínají holky zdobit špičku růžičkami z krepového papíru a pentlemi. Máju staví kluci z chasy, k tomu potřebují lana a dva žebře. Stavění trvá asi 20.min.

Marek Miklíček

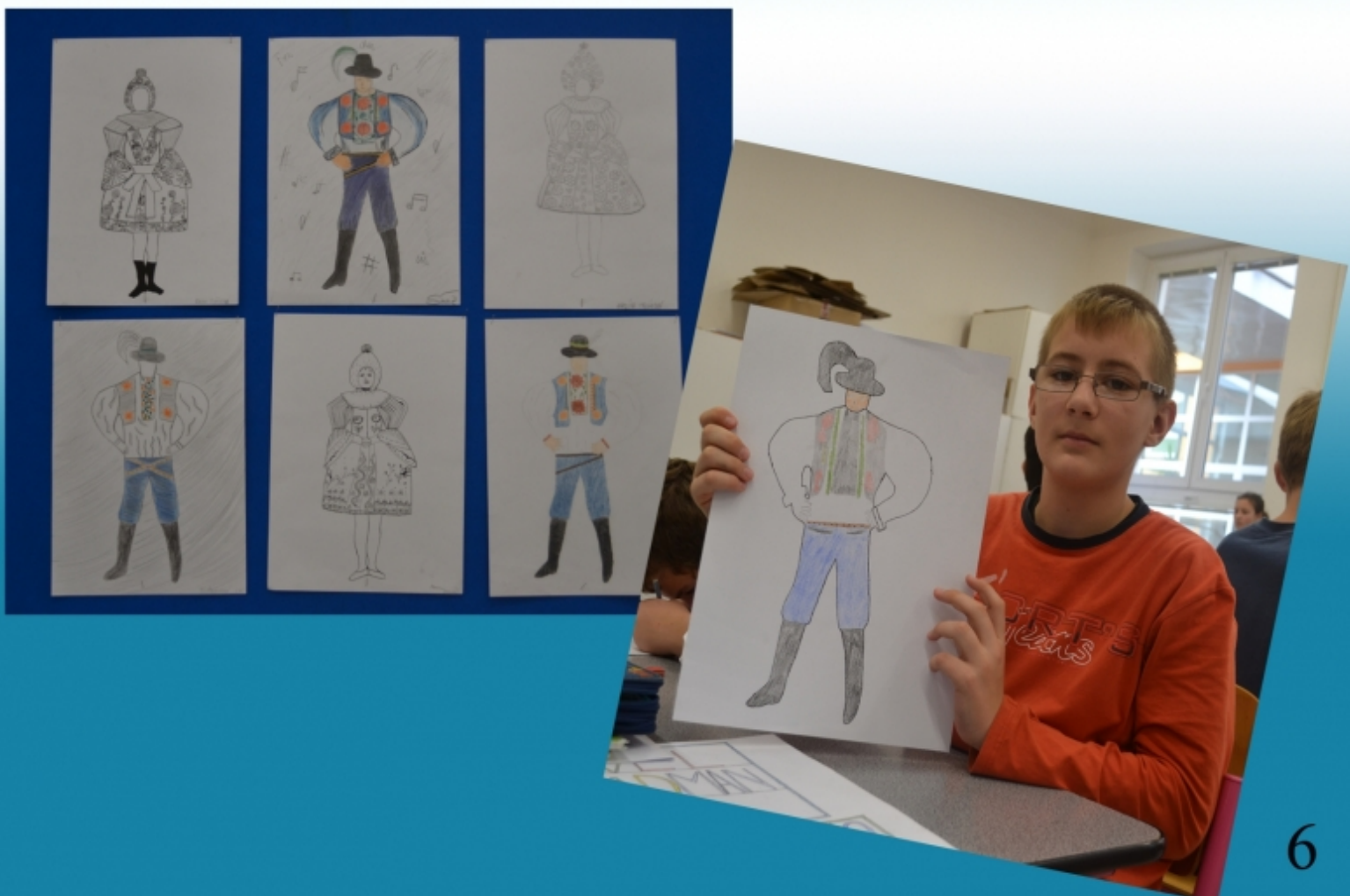
Výstava a malování krojů

Poslední zářijový víkend proběhl ve znamení svatováclavských hodů. A právě krojování hodaři a také výstava malířky Lenky Jurečkové, kterou jsme navštívili na obecním úřadě, nás inspirovali k vlastnímu ztvárnění krojů.

Výstava nás velmi zaujala. Byly zde ukázky krojů z Kyjovska, Strážnice, Hornácka, Uherskohradištska i Brodska. "Je to takové putování napříč Slováckem," řekla autorka, která sama přišla na vernisáž v kyjovském kroji.

Někteří z nás pak malovali novoveské ženské kroje, jiní zase kroje mužské. Skoro všem se moc povedly, což mohli ostatní posoudit při prezentaci ve výtvarné učebně.

Anna Botková, Kateřina Pijáčková 7.ročník

Adaptační pobyt 6. třídy

Od 21.září do 23.září se pro 6.třídu uskutečnil adaptační pobyt. Sraz byl v 8:30 hodin u školy. Po nalodění do autobusu jsme vyrazili směr Březůvky u Zlína. Hned po příjezdu na nás čekal vstupní test, kterým všichni prošli jen tak tak. Po obědě nás čekala první, ale zdaleka ne poslední zajímavá hra v lese Najdi Big Bosse. Vyzkoušeli jsme si své kombinační schopnosti, týmovou souhru a také paměť. Večer nás čekala vzrušující zkouška. Nejen že jsme měli hrát v temném lese, navíc nám zavázali oči, zavedli po skupinách do lesa a my jsme potichu a poslepu měli dojít zpět do cíle.

Druhý den nás čekaly lanové překážky, které ověřily naši schopnost pomoci kamarádovi. Nezklamali jsme, i když to bylo fyzicky náročné. Večer jsme absolvovali stezku odvahy, kde jsme zpečetili pravidla třídy, která jsme sami vytvářeli.

Nikdo se neztratil a nikoho strach úplně neochromil.

Třetí den jsme už museli už odjet. Byl to super zážitek pro skoro celou třídu. Jen dva spolužáci chyběli a to byla opravdová škoda.

Co sis představoval pod pojmem adaptační pobyt?

- ...že nás budou adoptovat...
- ...vlastně nic, jen že je to nějaký pobyt...
- ...že nás tam budou vychovávat jako dobrý kolektiv...
- ...výchovní pobyt...
- ...poznávací pobyt, hry, zábava...
- ...že tam budeme spat v dřívých chatkách, že to tam bude hnusné a blbě...

Jak na tebe zapůsobili lektori?

- ...byli super a strašně srandovní...
- ...snažili se...
- ...skvěle...
- ...moc se mi líbil Petr, byla s ním sranda...
- ...Barča byla hodná...
- ...byli rozumní a vtipní...
- ...vymýšleli skvělé hry...

Co ti dal adaptační pobyt?

- ...noviny...
- ...pravidla a odznak s nahů babů...
- ... že jsem se naučila na děcka mluvit jménem...
- ...víc kamarádství ve třídě...
- ...víc se teď bavím s děckama...
- ...holého chlapa, tatrunku a ponaučení...

Parlament

V letošním roce se chod žakovského parlamentu rozhodně změnil proti minulému školnímu roku. Nemáme stálého vedoucího, každý měsíc přichází jiný vyučující, který tam slouží jako dozor při zasedání.

Každý rok jsou voleni noví zástupci tříd, takže je zpočátku komunikace velice těžká, jelikož noví členové nevědí, co je to rozumný návrh. Nosí na zasedání návrhy, které se nedají prakticky vůbec realizovat (např. pro celou školu I - pody).

Ale i tak je v jednání parlamentu vidět pokrok. Starší členové, kteří byli zvoleni opakovaně, už chod jednání znají, dokáží usměrňovat nováčky a jednání s paní ředitelkou jsou konstruktivní. Ta se jednání účastní nejmíň jednou v roce. Jsou jí předloženy naše návrhy a ona posuzuje jejich realizovatelnost.

Na zasedání se členové musí připravit. Připravují dotazníky, komunikují se svou třídou, přináší od ní návrhy a nosí je ze zasedání zpět do třídy. Rozhodně neslouží parlament jako ulévárna z hodin, protože někdy musí i v průběhu vyučování žáci navštěvovat jiné třídy. Látku ze své absence si pak každý člen musí doplnit.

Všichni v parlamentu poznáváme, jaké to je podílet se na chodu školy.

Letošní rok nás navštívila paní vedoucí ze školní jídelny. \jak jste si jistě všimli, od jednání s ní jsou za okýnkem vystaveny ukázkové porce, takže každý žák ví, na co má za svou cenu nárok.

Michal Knedlík

Výchovný koncert

V pátek 4.11.2011 se celá škola zúčastnila výchovného koncertu cimbálové muziky Réva. Na programu byly nejen lidové písně, filmové a pohádkové melodie a řada hudebních hádanek, ale i hity skupiny Metallica a U2. Program zpestřilo i několik vystoupení žáků naší školy. Bez ostychu nám zazpívali Esterka Nováková z 2.A, Danek Falešník z 1. třídy a na cimbál zahrála část skladby Barča Miklíčková ze 6. třídy. Přestože žáci vyšších ročníků zpočátku nejevili o koncert velký zájem, v závěru si mnozí společně zatančili pod pódiem na hit české kapely Kabát.

Jana Melichárková

Sběr papíru

Tentokrát proběhl sběr starého papíru trochu jiným způsobem než obvykle. První dvě hodiny jsme se normálně učili a teprve v 10:00 hodin jsme vyrazili do přidělených ulic. Papíru už nebylo tolik jako na jaře, proto sbírali jen děcka z 5. – 9. tříd. Asi po třech hodinách byla celá Ostrožská Nová Ves vyčištěná a my jsme mohli jít na oběd a domů.

Jana Melichárková

Mapování ulic

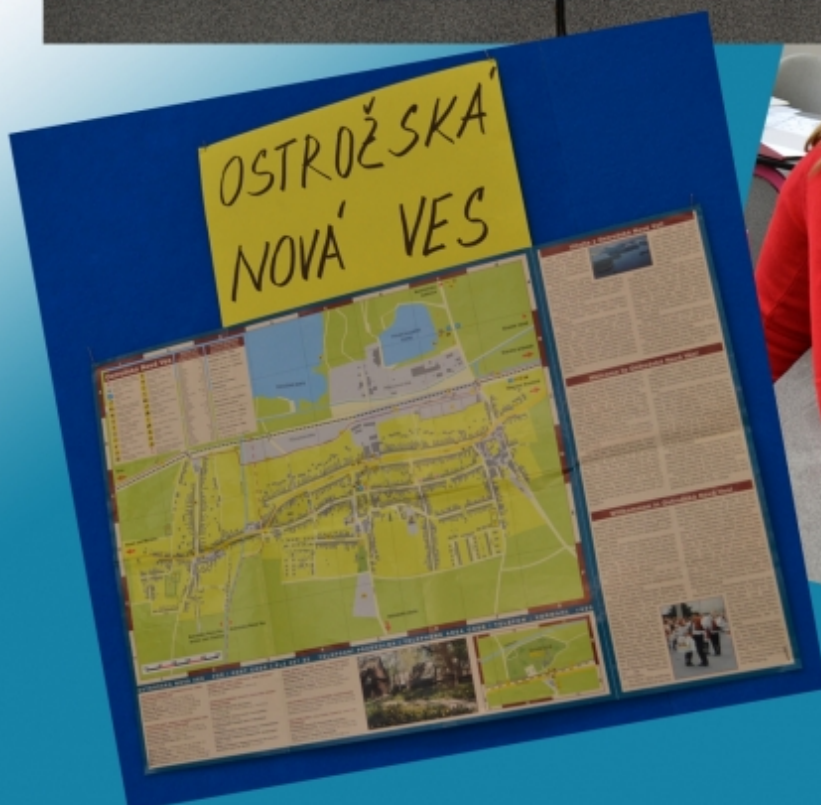
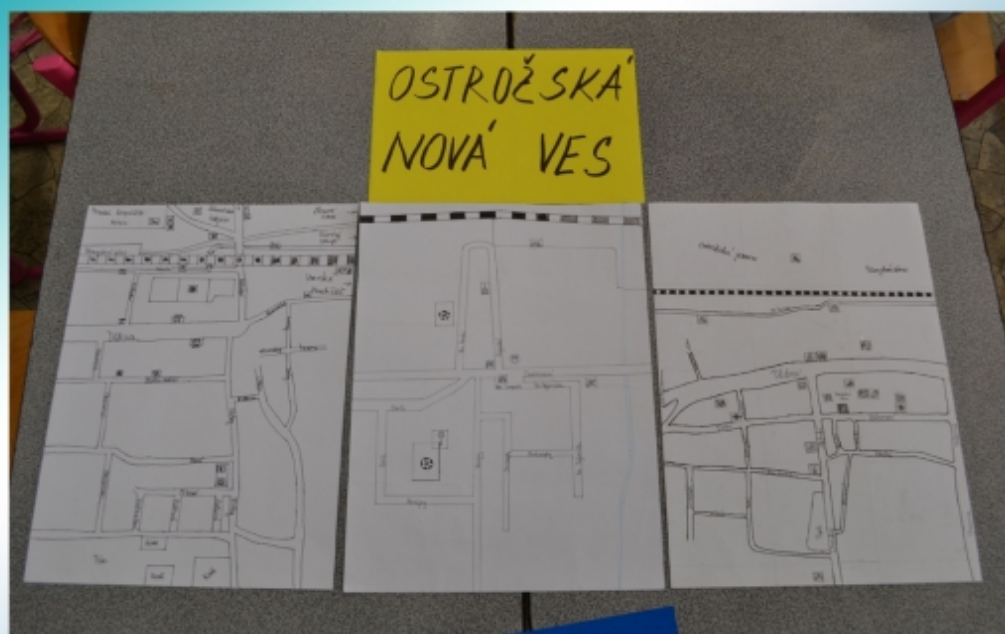
My, žáci 7. třídy, jsme se jednoho horkého dne vydali mapovat ulice a uličky naší obce. Rozdělili jsme se do tří skupin – Chylice, Nová Ves a Kopanice. Skupina vždy mapovala tu část obce, ve které nebydlí, a tudíž ji méně zná.

Čekalo nás náročné dopoledne. Prošmejdili jsme všechna zákoutí a zaznamenali do slepé mapky existující ulice Ostrožské Nové Vsi.

Další hodiny výtvarné výchovy jsme vytvářeli podle svých záznamů vlastní plány naší obce.

Určitě by se v ní vyznal i cizinec!

Veronika Šálková, Nela Vlková 7.třída

Co je to advent ?

Advent je začátek liturgického roku a přípravou na Vánoce. Advent začíná 1. nedělí adventní, tedy nedělí mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Konec adventu pak představuje západ slunce Štědrého večera. Advent současnosti má však dvě tváře. Místo ztišení, klidu, rozjímání a očekávání svátků ho nyní spíše symbolizují předvánoční shon za dárky i doma a nervózní lidé. Historie adventu sahá až do 5. století do Itálie. Rozsvícení svící na adventním věnci nepřímo navazuje na židovskou tradici starou 2000 let - na slavení svátků světél zvaných Chanuka. Na židovských chanukových svícnech se rozsvěcuje postupně osm světél. Letos chanuka začíná 20. prosince. Ovšem taky k adventu patří i roráty. Roráty jsou liturgicko-hudební forma ranní mariánské adventní mše. Tato doba byla v minulosti časem půstu, při kterém se měli lidé namísto požívání nadměrného jídla a pití, věnovat zbožnému rozjímání. Zakázány byly veškeré zábavy, tanec a zpěv. I tak se o adventu konaly některé lidové obřady, které tento zákaz více méně porušovaly.

František Miklíček

Rozhovor s panem Nešporem

Pane Nešpore, blíží se Vánoce a na naší škole se konají vánoční dílničky.

Myslíte si, že mají tyto akce v dnešní uspěchané době smysl?

Určitě mají, protože jsou to společenské události, které nám připomínají stará řemesla, která se kdysi dříve provozovala. Jsou také symbolem svátků a provází je vědomí, že se Vánoce blíží. Proto i já tyto akce podporuji.

Odkdy máte ve škole i Vy svou dílnu? S kým spolupracujete? Můžete čtenářům naší Střely přiblížit, co si ve vaší dílně mohou vyrobit?

Nenazýval bych to dílnou. Je to ale už asi 5 let, kdy jsem na školním jarmarku poprvé předváděl odlévání svíček a drobných ozdob na vánoční stromek. Dětem se „dílničky“ velmi líbily, proto pokračujeme už každoročně.

Řekl bych, že je to žádoucí i ze strany školy. Při odlévání mně vždy asistují žáci včelařského kroužku, a tak tato malá tradice přechází „z otce na syna“.

V dílničkách si mohou děti vyrobit v první řadě svíčky. Preferuji svíčky odlévané, protože při rolování mezistěn (voskových plátů) se nevytěsní dostatečně ze svíčky vzduch a ty pak brzy vyhoří. Dále máme formy na drobné ozdůbky na stromeček. Jsou to krásné přírodní ozdoby a navíc voní medem. Jsou oblíbené u lidí, kteří mají na stromečku raději ozdoby z přírodních materiálů.

Můžete nám přiblížit, co to včelí vosk je? Jak se vyrábí? Co všechno se dá z něho vyrobit?

A jak dlouhou to má tradici?

Včelí vosk se nevyrábí, včelí vosk je přirozeným produktem včel. Vzniká přestavbou jednoduchých cukrů a pylů v trávicím a voskotvorném ústrojí včel. Z voskotvorných žláz je vylučován v rozpuštěném stavu. Po odpaření rozpouštědla ho včely odlupují z povrchu těla (z třetího článku zadečku včely) a voskové šupiny si včely posouvají nohama ke kusadlům, kterými tvarují buňky včelího díla. Vylučování vosku je zpravidla spojeno se stavbou včelího díla.

Z vosku se vyrábí především svíčky, dále se hodně používá v kosmetice a v malé míře v chemii. Dříve se z včelího vosku dělal i krém na boty a měl vysoce izolační schopnost proti vlhkosti.

V době, kdy nebyla elektřina, svítili lidé na hradech a v kostelech výhradně svíčkami z včelího vosku. To předurčovalo, že vosk byl v minulosti stejně hodnotným produktem jako med.

Na naší škole se konají vánoční a velikonoční dílničky. Jaký svátek jste si více oblíbil? Dobu vánoc nebo dobu velikonoce?

Jako malý kluk jsem měl raději Velikonoce, protože jsem chodil po „šlaháčce“, pak nastalo údobí, kdy jsem měl raději svátky vánoční a klid s rodinou.

Jak jste trávil Vánoce jako malé dítě? A jak se vánoční čas projevoval za Vašeho dětství ve škole?

Jako každé malé dítě jsem se těšil na dárečky a až napadne sníh. Vánoce však byly daleko skromnější, protože až do 6 let jsem Vánoce prožíval ve válečném období. Cukrovinky byly na přidělové lístky, takže pokud jsme chtěli mít nazdobený stromeček, balili jsme do staniolu ořechy nebo jen kostky cukru. Ozdobné řetězy jsme si lepili z barevného papíru. Přesto to byly ale Vánoce bohaté, protože jsme je prožívali jen v rodinném kruhu, bez televize a jiných rušivých vlivů, které nyní rodinnou pohodu často narušují.

Pokud se týká školy, nevzpomínám si, že bychom měli ve škole stromeček.

Končilo se kolem 20. prosince a pak se všechno odehrávalo doma.

Máte nějakou obzvlášť silnou vzpomínku na vánoční dárek z dětství nebo přímo na Vánoce?

Jako malý chlapeček jsem dostal houpacího koně. Byl dřevěný, jako téměř všechny hračky z té doby, byl však pěkně nalakovaný a já jsem měl z něho takovou radost, že mi ho maminka musela dát i do postele a já jsem s houpacím koněm usínal. V pozdějším věku jsem hodně dostával knížky, byl jsem vášnivý čtenář.

Jak trávíte Vánoce v současnosti? Jakou koledu máte nejraději?

Máme s manželkou ještě velké štěstí, že můžeme Vánoce trávit spolu. Dáme si toho kapříka - pravidelně děláme rybí polévku - salátek, posedíme u stromečku. Dárků už mnoho nedostáváme, protože za ty roky našeho společného života už ani nevíme, čím jeden druhého překvapit. Většinou to bývají jen věci praktické. Teprve až druhý den se sjíždí rodina, nebo odjíždíme k dcerám my.

Koledy mají své zvláštní kouzlo a je celá řada pěkných koled, které jsme po štědrovečerní večeři zpívali. Pokud mám určit jednu, radil bych na první místo Tichou noc.

Co by jste vzkázal s blízcími se svátky našim žákům?

To je taková otázka...no, co bych jim vzkázal? Aby si vážili rodinné pohody, která Vánoce vždy provází, aby se těšili i z malého dárku, protože každého musí potěšit už jen to, že na něho někdo myslí.

Děkuji za rozhovor. Přeji krásné a příjemné svátky a mnoho toho hezkého v novém roce 2012.

Jan Pavlas

Vánoční dílničky

Anketa

Jsi: Kluk

Holka

Jaké jídlo míváte na štědrý večer? - polévka:

- a) Houbová b) Nudlová polévka s vývary
c) Rybí d) Jiná napiš.....

- hlavní chod:

- a) Ryba b) Hranolky
c) Bramborový salát d) Jiný napiš.....

Jak vypadá vaše vánoční výzdoba?

- a) Stromeček b) Osvětlený dům
c) Adventní věnec d) Věnec na dveřích domu
e) Jiná napiš.....

Dáváte dárky mazlíčkům:

- a) Ano jaké..... b) Ne

Chodí vaše rodina na vánoční mši?

- a) Ano b) Ne c) Někdy

Je dobré, že škola pořádá vánoční dílny?

- a) Ano b) Ne

Sestavil Jakub Mazur a Hana Kupcová

Vyhodnocení ankety

Vyhodnocení vánoční ankety

odpovídalo: 136 lidí
z toho: 64 kluků
72 holek

Jaké jídlo míváte na štědrý večer?

Polévka

- a) Houbová - odpovědělo 44 lidí
- b) Nudlová polévka s vývary - odpovědělo 37 lidí
- c) Rybí – odpovědělo 37 lidí
- d) Jiná: Žádná - odpovědělo 14 lidí
- Zelná – Kyselice - odpovědělo 7 lidí
- Fazolová - odpověděli 2 lidi
- Hrachová - odpověděl 1 člověk
- Zeleninová - odpověděl 1 člověk

Jaké jídlo míváte na štědrý večer?

Hlavní chod

- a) Ryba - odpovědělo 110 lidí
- b) Hranolky - odpovědělo 10 lidí
- c) Bramborový salát - odpovědělo 105 lidí
- d) Jiný: Řízek - odpovědělo 13 lidí

Jak vypadá vaše vánoční výzdoba?

- a) Stromeček - odpovědělo 128 lidí
- b) Osvětlený dům - odpovědělo 34 lidí
- c) Adventní věnec - odpovědělo 84 lidí
- d) Věnec na dveřích domu - odpovědělo 54 lidí

Dáváte dárky mazlíčkům?

- a) Ano - odpovědělo 73 lidí
- Jaké: Pamlsky, Jídlo - odpovědělo 39 lidí
- Hračky - odpovědělo 22 lidí
- Pelíšek - odpověděli 3 lidi
- Oblečení - odpověděl 1 člověk

Chodí vaše rodina na vánoční mši?

- a) Ano - odpovědělo 42 lidí
- b) Někdy - odpovědělo 30 lidí
- c) Ne - odpovědělo 62 lidí

Je dobré, že škola pořádá vánoční dílny?

- a) Ano - odpovědělo 130 lidí
- b) Ne - odpověděli 4 lidi

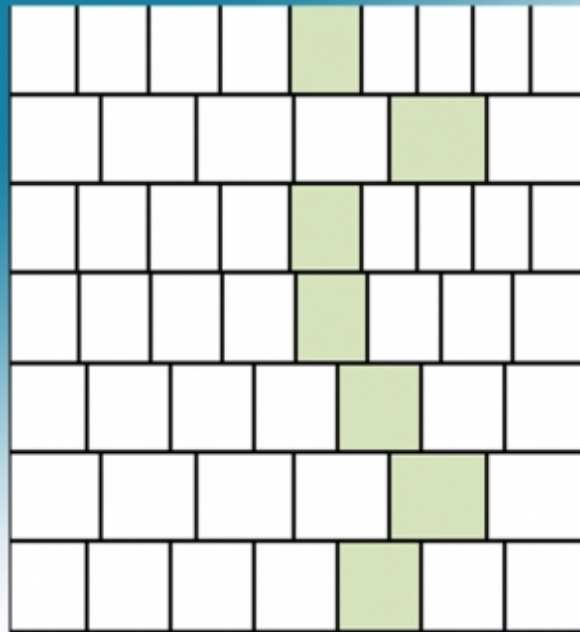
RKAP

1.Přesmyčky:
KESTMRČEOE

ZAVĚDH

2.Skrývačka:

Zcela nečekaně vylezl had ven tou malou škvírou v poklopu.

1. Je to zelená květina s bílými bobulemi, na Vánoce se to věší nad dveře.
2. Na Vánoce se tím oznamuje příchod ježíška
3. Sedí se na tom.
4. Dává to teplé žluté, světlo
5. Plod jehličnatého stromu
6. V adventu se na tom zapalují svíčky.
7. Závěs pro stromečkové zdo by.

Hana Kupcová ,Jakub Mazur

Redakční tým

Šéfredaktor : Markéta Frantová

Grafik : Thomas Brunnet

Redaktoři : Dujíček Michal,
Peprníček Radek, Křivák Radim, Pavlas Jan,
Knedlík Michal, Miklíček František,
Kumbár Tomáš, Mazur Jakub,
Kupcová Hana, Slezák Josef, Miklíček
Marek